

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Навчально-науковий юридичний інститут

Кафедра цивільного права

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ ПІДПРИЄМНИЦЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ**

Рівень вищої освіти –перший (бакалаврський)

Освітньо-професійна програма Міжнародне та європейське право

Спеціальність 081 Право

Галузь знань 08 Право

Затверджено на засіданні кафедри
цивільного права
Протокол № 1 від 26 серпня 2025р.

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Правове регулювання підприємницької діяльності
Викладач (-і)	Гришко Уляна Петрівна, к.ю.н., доцентка кафедри цивільного права
Контактний телефон викладача	(0342) 596130
Е-mail викладача	uliana.hryshko@cnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	6 кредитів ЄКТС, 180 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/
Консультації	Консультації проводяться відповідно до Графіку індивідуальних занять зі здобувачами, розміщеному на інформаційному стенді та сайті кафедри https://kcp.pnu.edu.ua/informatsiia-shchodo-navchalnoho-protsesu/ . Також можливі консультації шляхом листування через електронну пошту щодо індивідуальних науково-дослідних завдань.
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p><u>Предметом</u> вивчення навчальної дисципліни є відносини щодо організації, здійснення та припинення підприємницької діяльності, система законодавства щодо регулювання конкуренції, монополії, юридичної відповідальності у сфері підприємництва, захисту прав суб'єктів підприємницької діяльності.</p> <p>Програма навчальної дисципліни складається з таких <u>змістових модулів</u>:</p> <p>I. Загально-правові аспекти підприємницької діяльності.</p> <p>II. Припинення та правове регулювання особливостей здійснення підприємницької діяльності.</p> <p>Правове регулювання підприємницької діяльності дає можливість опанувати доктринальні підходи та правове регулювання правовідносин, що складаються під час створення та припинення суб'єктів підприємницької діяльності, здійснення ними підприємницької діяльності, захисту їх прав та законних інтересів.</p> <p><u>Основними джерелами</u> правового регулювання підприємницької діяльності виступають Цивільний кодекс України, Кодекс України з процедур банкрутства, закони України «Про господарські товариства», «Про акціонерні товариства», «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю», «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб-підприємців та громадських формувань» та ряд інших законів і підзаконних актів.</p> <p>Застосування цивільного законодавства для врегулювання підприємницької діяльності є одним з основних, відповідальних напрямків роботи державних органів та всіх інституцій громадянського суспільства. Підготовка фахових юристів повинна бути спрямована на те, щоб випускники вищих юридичних закладів оволоділи необхідними знаннями до надання правової допомоги суб'єктам підприємницької діяльності в організації та здійсненні відповідної діяльності, забезпечення дотримання ними вимог чинного законодавства, а також захисту їх прав та законних інтересів у взаємовідносинах з іншими суб'єктами підприємництва та органами державної влади, управління та місцевого самоврядування.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	

Метою вивчення навчальної дисципліни є поглиблення системи знань щодо особливостей правового регулювання здійснення підприємницької діяльності, сучасних тенденцій і закономірностей розвитку законодавства у сфері підприємництва.

Основними цілями вивчення навчальної дисципліни є формування у здобувачів теоретичного розуміння підприємництва, суб'єктів підприємницької діяльності, а також вміння застосувати теоретичні знання на практиці, проводити правовий аналіз ситуацій, які потребують відповідного правового вирішення.

4. Програмні компетентності та результати навчання

Загальні компетентності:

ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

ЗК 2. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 3. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

ЗК 6. Здатність використовувати інформаційні та комунікаційні технології.

ЗК 7. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 11. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлення цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

Фахові компетентності:

СК 1. Здатність застосовувати знання з основ теорії та філософії права, знання і розуміння структури правничої професії та її ролі у суспільстві.

СК 2. Здатність аналізувати ретроспективи розвитку правових явищ та процесів у контексті їх впливу на сучасну правову систему.

СК 8. Здатність застосовувати правові принципи і доктрини національного та міжнародного права.

СК 10. Здатність використовувати різноманітні інформаційні джерела для повного та всебічного встановлення певних обставин.

СК 13. Здатність до критичного та системного аналізу правових явищ, які мають міжнародне чи національне значення.

Програмні результати:

ПРН 3. Проводити збір і інтегрований аналіз матеріалів з різних джерел.

ПРН 5. Давати короткий правовий висновок щодо окремих фактичних обставин з достатньою обґрунтованістю.

ПРН 12. Доносити до респондента матеріал з певної правової проблематики доступно і зрозуміло.

ПРН 19. Пояснювати природу та зміст основних правових явищ і процесів.

ПРН 22. Надавати консультації щодо можливих способів захисту прав та інтересів клієнтів у різних правових ситуаціях.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	30
семінарські заняття / практичні / лабораторні	30
самостійна робота	120

Ознаки навчальної дисципліни

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативна / вибіркова
7	081 Право	4	вибіркова

Тематика навчальної дисципліни			
Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб.
Модуль I. Загально-правові аспекти підприємницької діяльності.			
Тема 1. Поняття та правове регулювання підприємницької діяльності.	2	2	7
Тема 2. Правовий статус суб'єктів підприємницької діяльності.	2	2	7
Тема 3. Державна реєстрація суб'єктів підприємництва.	2	2	8
Тема 4. Ліцензування та дозвільна система у сфері підприємництва.	2	2	7
Тема 5. Державний контроль у сфері підприємницької діяльності.	2	2	7
Тема 6. Правовий режим майна суб'єктів підприємницької діяльності.	2	2	8
Тема 7. Договори у сфері підприємницької діяльності.	2	2	8
Модуль II. Припинення та правове регулювання особливостей здійснення підприємницької діяльності			
Тема 8. Припинення підприємницької діяльності.	2	2	7
Тема 9. Банкрутство суб'єктів підприємництва.	2	2	8
Тема 10. Юридична відповідальність за порушення у сфері підприємництва.	2	2	7
Тема 11. Захист прав та інтересів суб'єктів підприємницької діяльності	2	2	7
Тема 12. Правове регулювання конкуренції та монополії суб'єктів підприємництва.	2	2	8
Тема 13. Інвестиційна діяльність у сфері підприємництва.	2	2	7
Тема 14. Правове регулювання зовнішньоекономічної діяльності суб'єктів підприємництва.	2	2	8
Тема 15. Форми і види підприємницької діяльності в ЄС.	2	2	8
Тема 16. Суб'єкти підприємницької діяльності в США та Великобританії.	-	-	8
ЗАГ.:	30	30	120
6. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Загальна система оцінювання навчальної дисципліни є уніфікованою визначається Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, введеним в дію наказом ректора Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника від 19 травня 2023 р. № 309. https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf, а також Методичними рекомендаціями до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті, затвердженими Вченою радою Навчально-наукового юридичного інституту Прикарпатського національного університету</p>		

	імені Василя Стефаника (далі - МРПОУ) (протокол №13 від 27 червня 2024 року) https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf
Вимоги до письмової роботи	<p>Вивчення дисципліни передбачає обов'язкове виконання всіма здобувачами одної письмової модульної контрольної роботи (абз.2 пп. 3.1.3.1 МРПОУ). Робота виконується на останньому семінарському занятті та охоплює всі змістові модулі. Зміст питань, форма та структура завдань визначається викладачами, що проводять семінарські заняття за погодженням з керівником навчальної дисципліни та затверджується на засіданні відповідної кафедри (пп. 3.1.3.2 МРПОУ).</p> <p>На модульну контрольну роботу вноситься 1 описове завдання, яке оцінюється в 10 балів, 2 визначення термінів, які оцінюються по 5 балів, 20 закритих тестових запитань, які оцінюються по 1 балу та розв'язання практичної ситуації, яке оцінюється в 10 балів. Максимальний бал за контрольну становить 50 (пп. 2.6.1 МРПОУ).</p> <p>За бажанням (для отримання додаткових до 5 балів) здобувачі можуть виконувати індивідуальні завдання за темою відповідного семінарського заняття. Види, приклади підготовки та критерії оцінювання індивідуальних завдань знаходяться на кафедрі та розміщені на сайті кафедри https://kcp.cnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy</p>
Семінарські заняття	Завдання для семінарських занять визначені у методичних вказівках, що розміщені на сайті кафедри цивільного права https://kcp.cnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy , а також в системі дистанційного навчання. Максимальна кількість балів за семінарські заняття – 45 (пп. 2.6.1–2.6.2 МРПОУ).
Умови допуску до підсумкового контролю	Здобувачу виставляється залік за умови виконання всіх видів робіт, передбачених силабусом. Наявність хоча б одного пропущеного і невідпрацьованого семінарського заняття є підставою для не виставлення заліку (пп. 3.2.2 МРПОУ).
Підсумковий контроль	<p>Форма підсумкового контролю – залік.</p> <p>Підсумковий бал складається з суми підсумкового балу за семінарські заняття (максимально 45 балів), балу за підсумкову модульну контрольну роботу (максимально 50 балів) та балу за самостійну роботу (максимально 5 балів, пп. 2.6.3 МРПОУ). Бал за індивідуальну роботу та/або участь у науковій роботі (максимально 10 балів) є додатковим балом, який додається до підсумкового семестрового балу (пп. 2.6.1 МРПОУ).</p> <p>Підсумковий бал становить максимально 100 балів (пп. 2.6.1–2.6.3 МРПОУ).</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
<p><u>Письмові роботи:</u></p> <p>Планується виконання здобувачами обов'язкових та додаткових декількох видів письмових робіт: обов'язкової письмової контрольної роботи, письмових тестових завдань за темами, винесеними на самостійне опрацювання (перелік міститься в Методичних вказівках і завданнях для підготовки до семінарських (практичних) занять), письмових експрес-опитувань на семінарських заняттях тощо, залікової роботи, а також додаткових письмових індивідуальних завдань, – Методичні вказівки розміщені на сайті кафедри https://kcp.cnu.edu.ua/navchalno-metodychni-materialy</p> <p><u>Академічна доброчесність:</u></p>	

Положенням про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. URL: <https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Положення-про-запобігання-академічному-плагіату.pdf>

Відвідування занять

Відвідання занять є важливою складовою навчання. Очікується, що всі здобувачі відвідають лекції і практичні заняття навчальної дисципліни. Пропуски семінарських занять відпрацьовуються в обов'язковому порядку. Здобувач зобов'язаний відпрацювати пропущене заняття впродовж двох тижнів з дня пропуску заняття. За пропущені лекційні заняття без поважних причин в обсязі, що перевищує 10% від загальної кількості лекційних годин, які відведені на навчальну дисципліну відповідно до робочого навчального плану, керівник навчальної дисципліни віднімає 5 балів від підсумкового семестрового балу здобувача (п. 3.1.2 «Методичні рекомендації до порядку оцінювання успішності здобувачів вищої освіти у Навчально-науковому юридичному інституті Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника»)<https://law.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/100/2024/11/metodychni-rekomendatsii-pro-poriadok-otsiniuvannia-uspishnosti.pdf>

Неформальна освіта:

Визнання результатів неформальної освіти здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти, в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (редакція 3) <https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf>

8. Рекомендована література

1. Гарагонич О.В. Господарська правосуб'єктність акціонерних товариств: проблеми теорії і практики: монографія / НАН України, Інститут економіко-правових досліджень. К., 2019. 406 с.
2. Гришко У.П. Сутність принципу свободи підприємницької діяльності та його обмеження. *Аналітично-порівняльне правознавство.* №06. частина 1. 2025. С. 313-318 .DOI <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2025.06.1.46>
3. Господарське право (Загальна частина): підручник / за ред. В. С. Щербини, В. В. Рєзнікової. Київ : Видавництво Ліра-К, 2023. 588 с.
4. Зеліско А.В. Підприємницькі юридичні особи приватного права як суб'єкти цивільних правовідносин: монографія. Ів.-Франківськ: ПНУ, 2016. 445 с.
5. Корнєєв Ю. В. Підприємницьке право України: Навч. посіб. К.: Центр учбової літератури, 2019. 120 с.
6. Кіщак Д. С. Особливості визнання юридичної особи банкрутом: сучасний підхід та проблеми його реалізації. *Південноукраїнський правничий часопис.* 2023. №1. С. 149-152. URL: <http://www.sulj.oduvs.od.ua/archive/2023/1/26.pdf>
7. Лехкодух І. О. Види товариств з обмеженою та додатковою відповідальністю однієї особи. *Правничий часопис Донецького національного університету імені Василя Стуса.* 2021. №2. С. 46-52. URL: <https://jpchdnu.donnu.edu.ua/article/view/12121>
8. Марченко О.В. Особливості припинення юридичних осіб у контексті реформи правового забезпечення господарської діяльності в Україні. *Аналітично-порівняльне правознавство.* 2025. випуск №01. С. 267-271. <https://app-journal.in.ua/wp-content/uploads/2025/02/45.pdf>
9. Панькова Л.О., Гуцалюк О.В. Підприємницька діяльність в Україні в умовах воєнного стану. *Юридичний науковий електронний журнал.* 2023. №3. С. 220-223. URL: http://www.lsej.org.ua/6_2023/49.pdf
10. Підприємницьке право в схемах: загальна частина: Навч. посіб. / За заг. ред. С.І. Бєвз / Бєвз С.І. К ПП «Фірма «Гранмна». 2012. 292 с.
10. Руденко, Л. Д., Горобець, Н. С., Корощенко, К. Р. Особливості застосування

штрафних санкцій у господарсько-договірних відносинах. *Київський часопис права*. 2023. (3) С. 42-48. URL:<https://doi.org/10.32782/klj/2022.3.6>

11.Lypnytska Y., Shyshliuk V., Hryshko U. Legal and Corporate Social Responsibility of Business Entities: Ukrainian and European Aspects. *Social Development: Economic and Legal Issues*, (10). 2025. P.2-15. <https://doi.org/10.70651/3083-6018/2025.10.09>

Детальний перелік монографічної, наукової, науково-практичної літератури, нормативних джерел та інформаційних ресурсів до кожної теми міститься в навчально-методичних посібниках:

1. Гришко У.П. Правове регулювання підприємницької діяльності: методичні вказівки для підготовки до семінарських занять здобувачів 4-го курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Право». Електронне видання. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2026. 67с.

2. Гришко У.П. Правове регулювання підприємницької діяльності: методичні вказівки для самостійної роботи здобувачів 4-го курсу денної та заочної форм навчання спеціальності «Право». Електронне видання. Івано-Франківськ: Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника, 2024. 55с.

**Викладач: Уляна ГРИШКО,
доцент кафедри цивільного права**